

HUR STÄLLER VI OM TILL EN HÅLLBAR MATERIALANVÄNDNING INOM PLANETENS GRÄNSER?

Fyra obekväma sanningar

1. Inga nyheter
2. Resursaptiten ökar
3. Tiden och naturen är tuff
4. Vi har makten att förändra

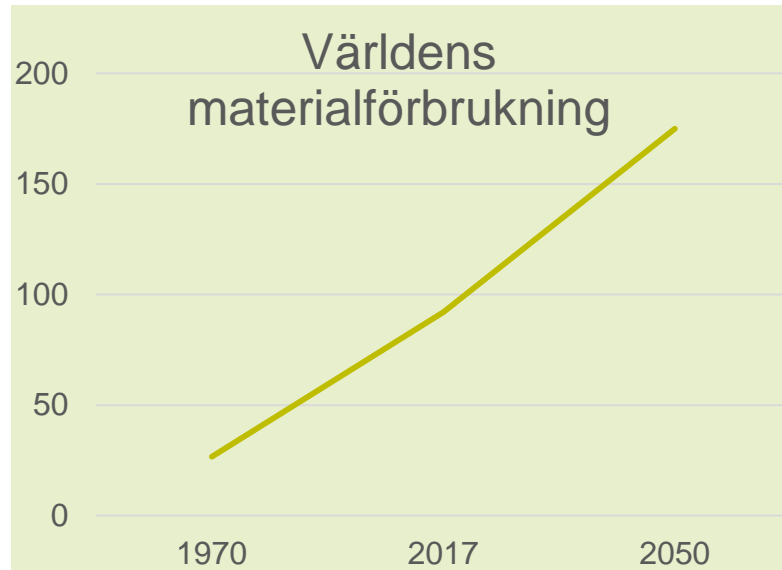
Evalena Blomqvist

Februari 2020

RISE Samhällsbyggnad/Energi och cirkulär ekonomi

Obehagliga sanningar

OETISKT!

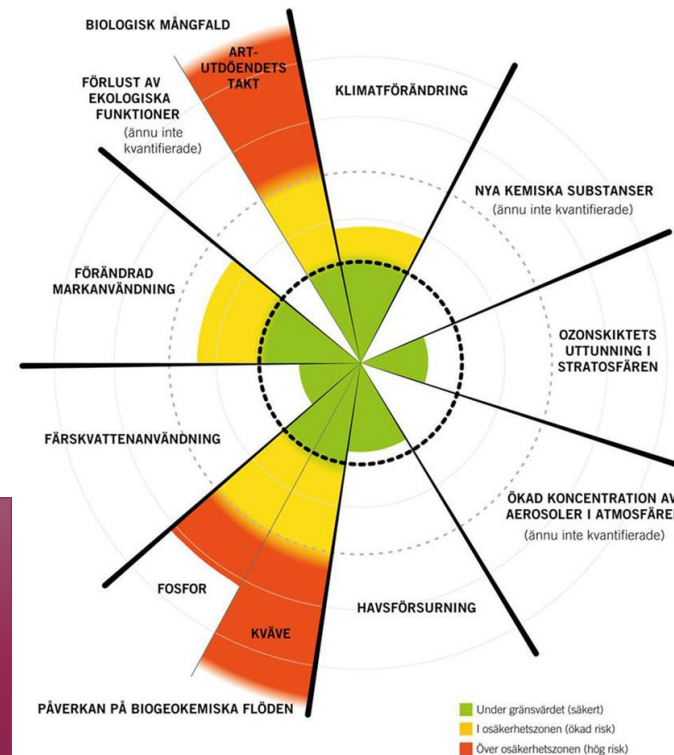
19:13 8:02 2:a augusti

Materialanvändningen ökar dramatiskt

Nu ser vi effekterna av vår ohållbara resursaptit

Det är KRIS!

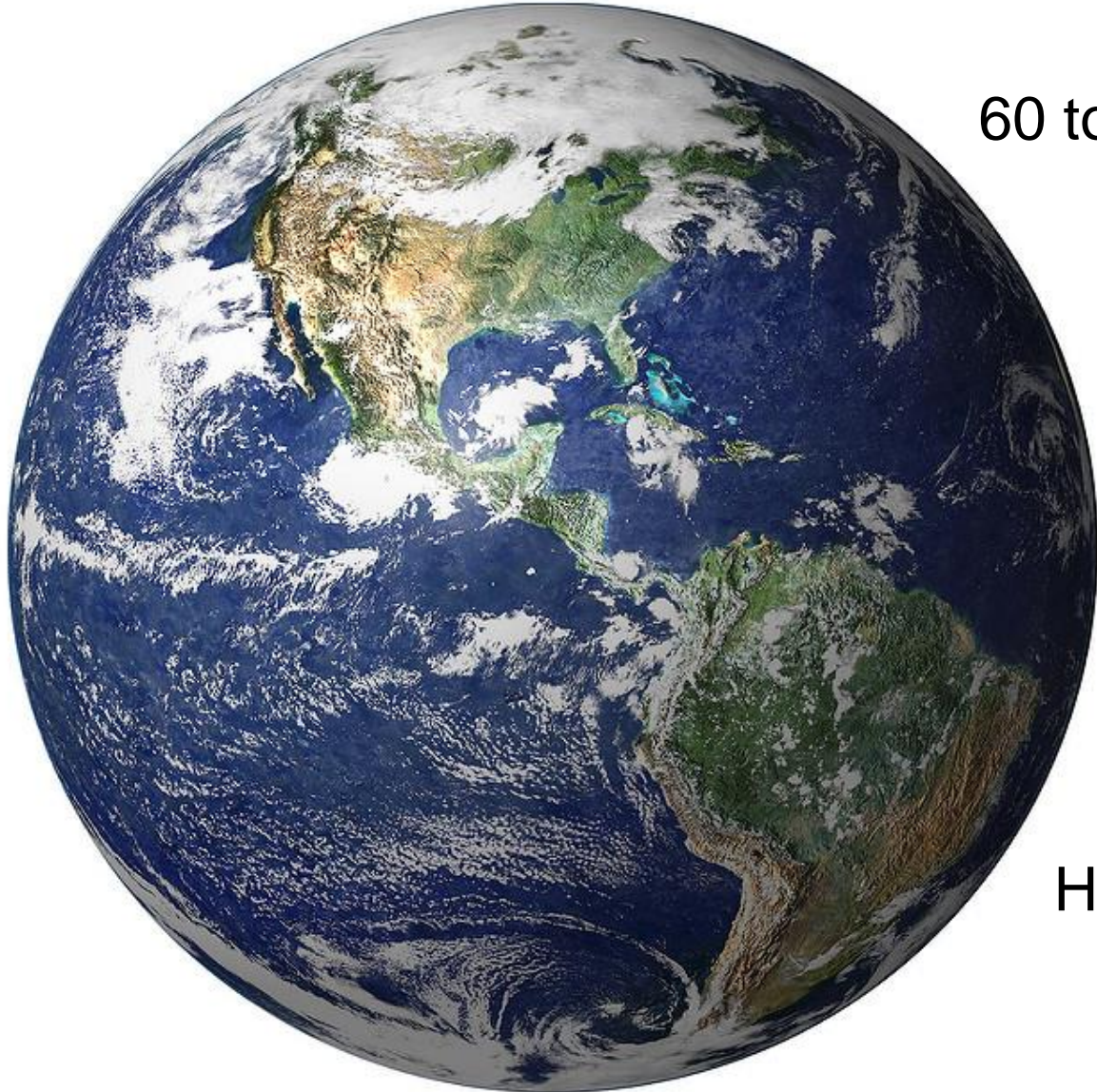
Klimat, Biologiskmångfald, N&P, Finans

60-70 % av klimatutsläpp kommer från material

Uttaget av resurser, en verklighet – men en doldis

60 ton/capita uttag av resurser årligen

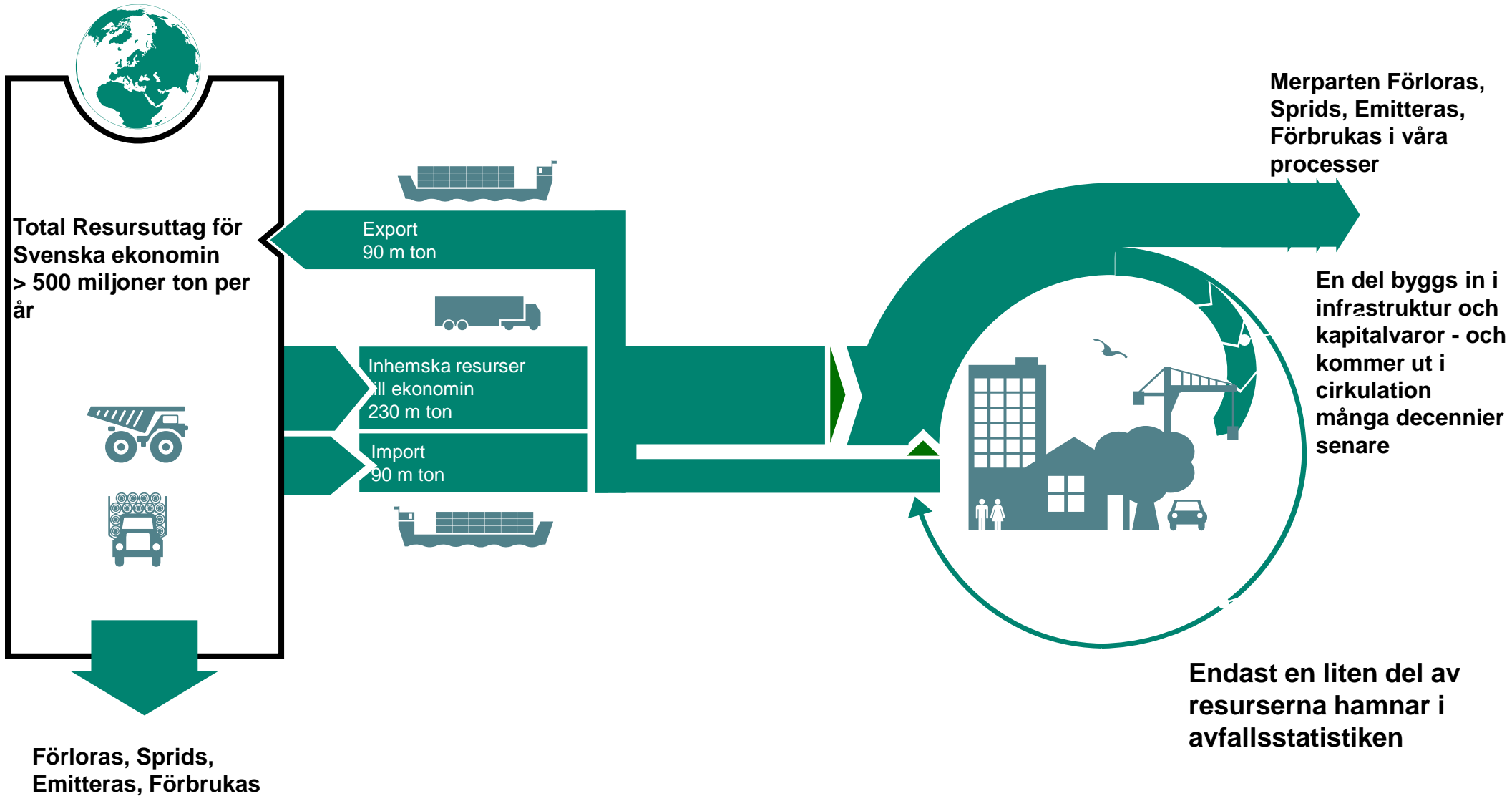
2,5 ton/capita avfall årligen

Topp 15 i världen!

Hur bevaras värdet på materialen?

Avfallsminimering förminskar utmaningen

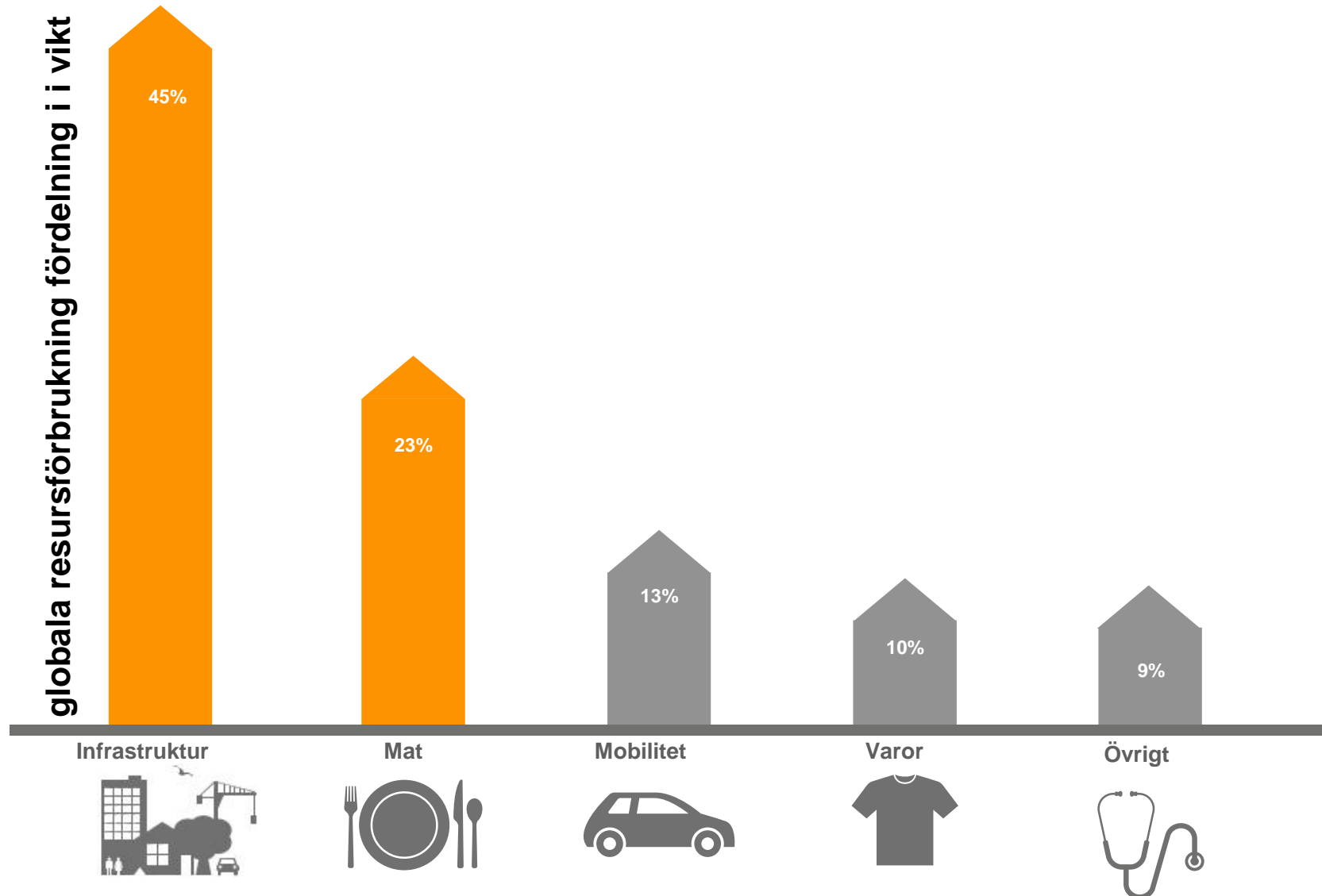
Naturligtpris

Naturen måste ha ett värde i ekonomi

9% cirkulära
5% material cirkuleras

Två samhällsbehov står för 2/3 av resursaptiten

Källa: Omarbetning av The Circular Gap report

Agenda 2030 – gör de enkelt fokusera

Mål 12
påverkar
14 andra
mål

Det är inte nyheter ... tyvärr ...

- 1917 Tidningen Land
- 1972 Tillväxtens gräns *Donella Meadows*
- 1990 Sundsvalls Tidning
- 1994 National Geographic

Forskarna på plats förordar en snabb minskning av utsläppen av växthusgaser med **70-80 procent**. De får dock mothugg av de politiska delegationerna på plats. Efter några dagars förhandlingar rapporterar Sundsvalls Tidning att mötets svenska ordförande Bert Bolin har det svårt.

Åsiktsskillnaderna är allt för stora för att få till ett **kraftfullt slutdokument**.

Mataffallets tillvaratagande.

Ett affall, som utan större svårigheter borde kunna tillvaratagas är potatisskalen. Dessa skal äro som bekant ett utmärkt svinfoder. Då det emellertid är svårt att förvara dem råa, enär de då lätt ruttna, ligger den frågan nära till hands om det ej skulle låta sig göra att torka dem. Torkade potatisskal går ju mycket väl att förvara lång tid, och de tåla från kostnadssynpunkt rätt långa frakter.

Saken borde ordnas så, att t. ex. i de bättre lottade hemmen jungfrun finge den betalning, som kunde erhållas för de torkade skal, hvarigenom hennes intresse för saken blefve större. Den som samlade upp dylika torkade skal och försålde dem till landtmannen skulle säkerligen göra en god affär. Brist på köpare blefve det ej.

Stora kliv behövs för att lösa problemet

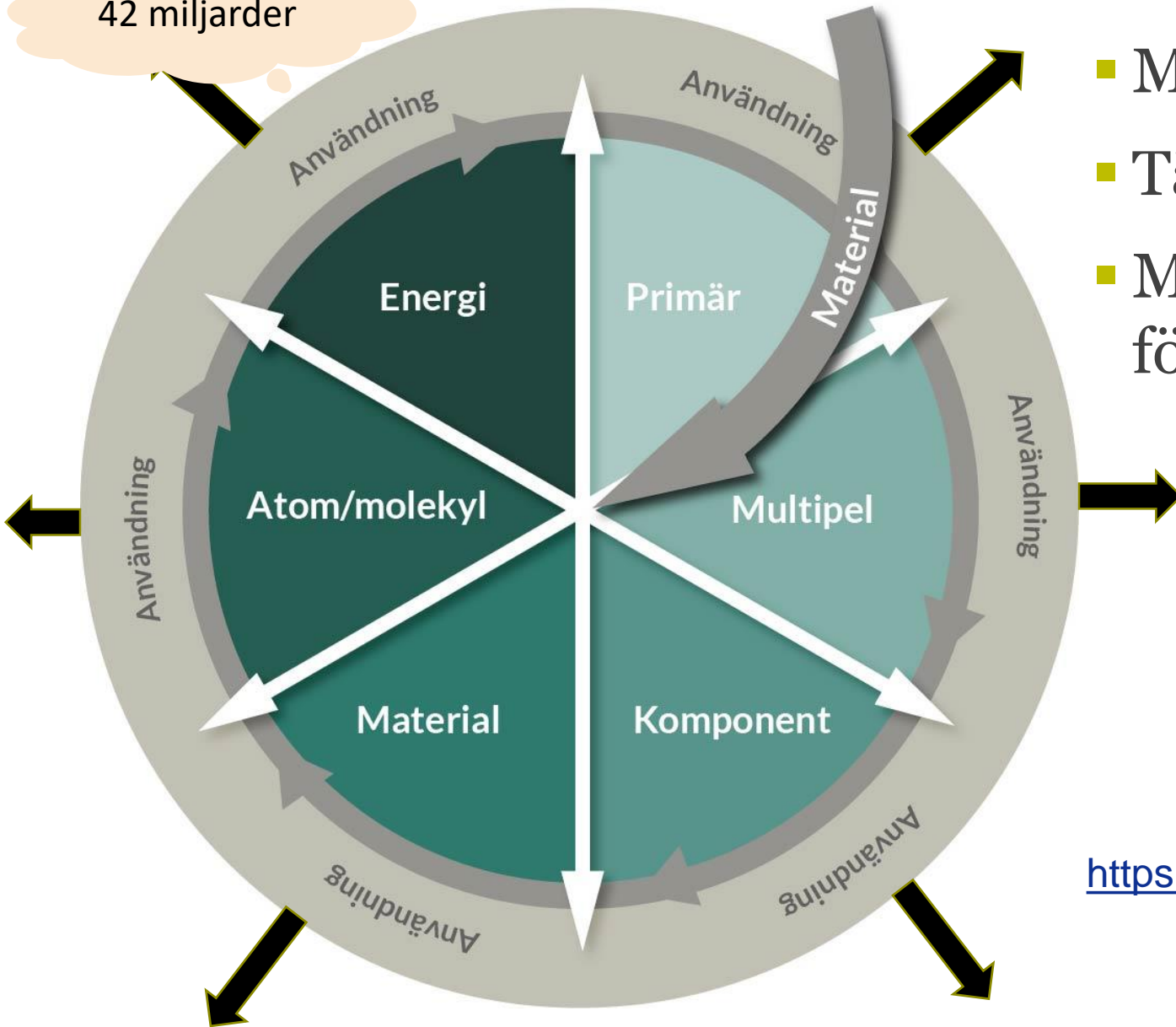

Från Materialåtervinning
Till Material återanvändning

Materialiets värde och funktion i fokus

42 miljarder

- Materialets värde!
- Tänk nästa steg
- Materialplaner istället för avfallsplan

<https://resource-sip.se/materialhjulet/>

Materialhjulet – en modell många tankar

En plan

Målsnurren och kretsloppsplan

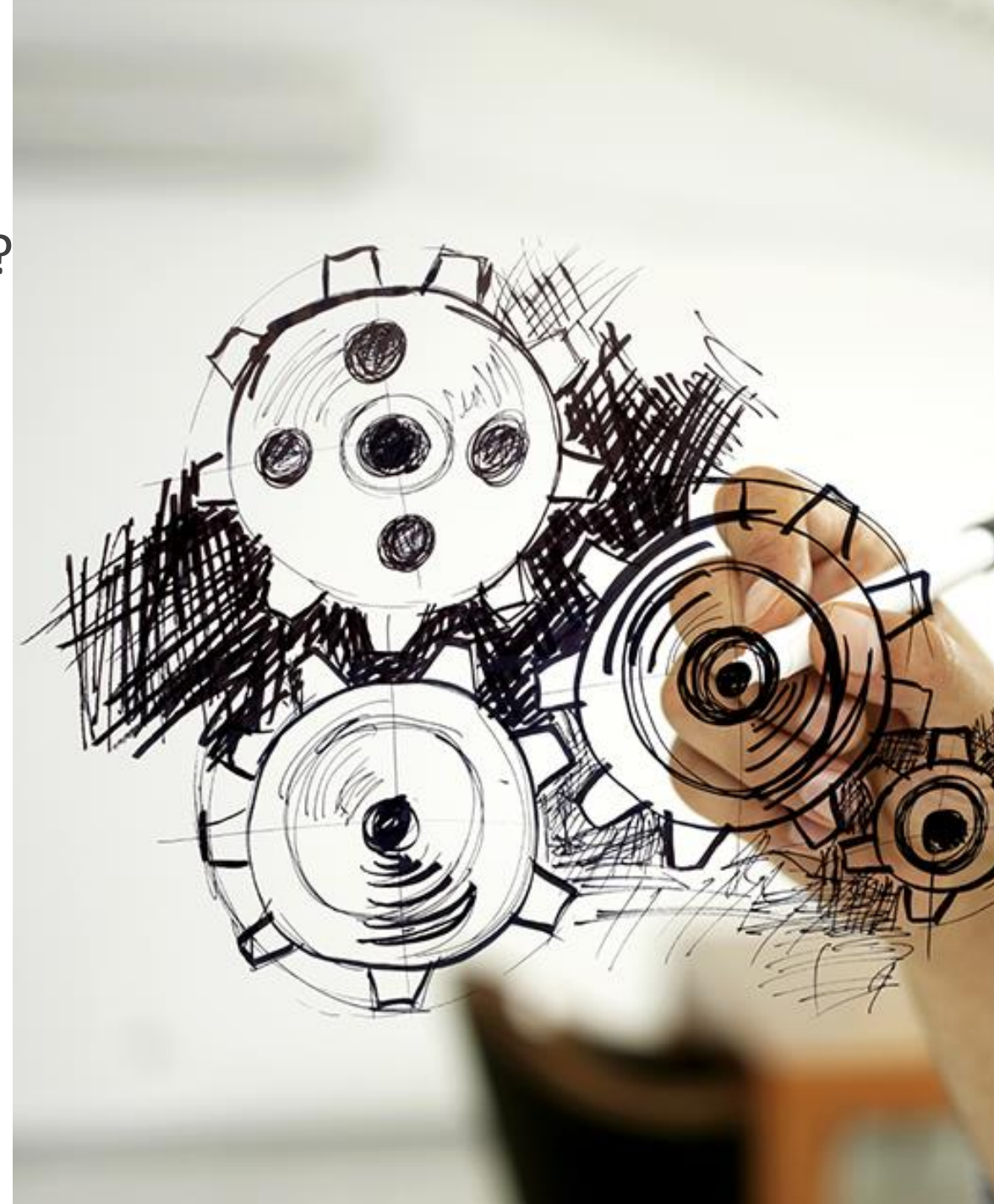
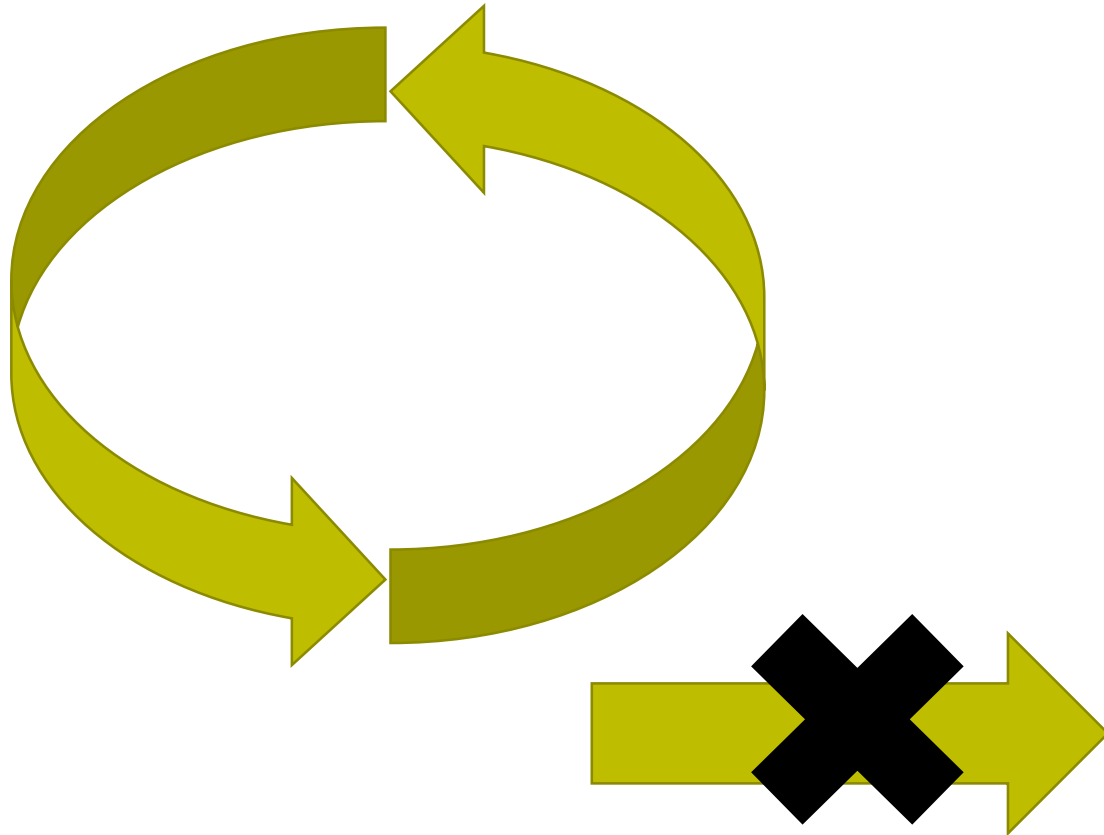
TRE mål

Hållbara loopar kräver ärlighet

Vilka flöden ska slutas och vilka flöden ska sluta?

Behov eller begär?

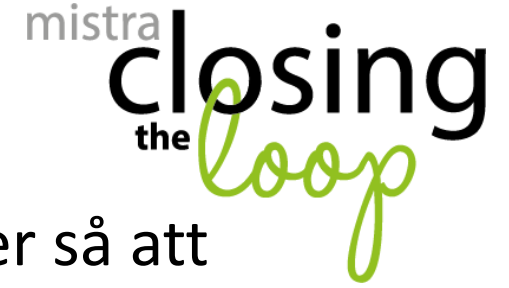

Hållbar riskbedömning

Från avfall till värdefulla resurser

- Utveckla ny kunskap och öka samverkan mellan olika aktörer så att industriavfall kan nyttiggöras.
- Ta fram konkreta resultat som bidrar till att styra från dagens avfallshantering till hållbar resurshushållning med materialåtervinning i fokus.

 En hållbar industriell materialåtervinning

Välkommen på slutseminarium 3/3

12 viktiga budskap

- Återvunnet material är en unik resurs!
- Minska din aptit på jungfruliga resurser!
- Tänk framåt! Ta ansvar för rena materialflöden
- Var förberedd! Dela data för att uppnå pålitliga materialloopar

- Stimulera en materialanvändning som ryms inom jordens resurser!
- Korrekt riskbedömning ger modet att hantera kemikalier!
- Skapa en marknad för återvunnet material!
- Gå från bulk återvinning till hållbar återanvändning!
- Stöd omvälvande förändringar!

- Innovation och kunskap för
  - ✓ hållbara riskbeslut!
  - ✓ ökade investeringar!
  - ✓ val av återvinningsmetod!

